

دوره هفتم. تقنینیه

جلسه	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره
۷۵		۷۵
تاریخ تأسیس آذر	مندرجات	قیمت اشتراك
۱۳۰۵	فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود	کلیه ایران سابقه ده تومان خارجاً دوازده تومان
جلسه یکشنبه ۱۲	پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود	قیمت تک شماره
آبان ماه ۱۳۰۸	مطبعة مجلس	يك قران
مطابق ۳۰ جادی الاولی		
۱۳۴۸		

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۲ آبان ماه ۱۳۰۸ * (۳۰ جادی الاولی ۱۳۴۸)

فهرست مذاکرات

(۱) تصویب صورت مجلس	(۵) تصویب اختیارات کمیسیون عدلیه
(۲) تصویب مرخصی آقای ظفری	(۶) تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای رئیس الوزرا
(۳) تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر داخله	(۷) تصویب مرخصی آقای دشتی
(۴) تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه	(۸) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و یکربع قبل از ظهر برباست آقای دادگر تشکیل گردید

(۱ - تصویب صورت مجلس)

صورت مجلس روز یکشنبه ۵ آبان ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * *

رئیس - آقای زوار

زوار - عرضی ندارم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

رئیس - آقای فیروز آبادی

آقا سید یعقوب - بنده صورت مجلس را دیدم م

* عین مذاکرات مشروح هفتاد و پنجمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . باستانای مذاکرات قبل از دستور (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵) دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است : غائبین با اجازه - آقایان : حیدری - طباطبائی دیبا - غیر فرمند - محمود رضا - دکتر سنک - آشتیانی - محمد ولی میرزا - بیات ماکو - عدل - اعظم زنگنه - فرشی - حبیبی - فتوحی - مولوی - جهانشاهی - صادقی - اسکندری - طباطبائی وکیل - طالشخان - ارباب کبخسرو - رفیم - تهور تاش - محمد آخوند .

غائبین بی اجازه - آقایان : وهاب زاده - امیر ابراهیمی - میرزا حسنخان وثوق - بوشهری - مسعود - دکتر امیر اعلم - آصف - آقا زاده سبزواری - لرستانی - سهراب خان - قوام - حاج رحیم آقا - ظفری - میرزا ابو الفضل - حاج حسین آقا مهدوی - شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک - حاج غلامحسین ملک .
دبر آمدگان با اجازه - آقایان : نوبخت - اسدی .
دبر آمدگان بی اجازه - آقایان : شریعت زاده - هراز - بیات .

تفصیلی را و هم اجمالی را در صورت تفصیلی نوشته بود لکن در صورت اجمالی نبود خواستم عرض کنم در مجلس بعضی مسائلی است که اهمیت دارد مجلس بان مسائل اهمیت میدهد مثلاً مسئله نظام وظیفه و مسئله بانک ملی اینها از جمله مسائلی است که هم دولت و هم مجلس و هم ملت بان ها خیلی اهمیت میدهد چون بنده در آنجا راجع باین دو موضوع اشاره کرده بودم نظرم این بود که اینجا گفته شود باعتبار توجه و عنایت ملت بان دو موضوع .

رئیس - نظری دیگر در صورت مجلس نیست؟ (خیر) صورت مجلس تصویب شد خبری از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است :

(۲ - تصویب مرخصی آقای ظفری)

(خیر مرخصی آقای ظفری بترتیب ذیل قرائت شد)
آقای ظفری نماینده محترم بواسطه امورات محلی تقاضای ۳۵ روز مرخصی از ۲۸ شهریورماه نموده اند کمیسیون با تقاضای مزبور موافق و اینک خبر آن را تقدیم میدارد .

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم .

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - موافقم .

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده بک مخالفت جدی در این موضوع ندارم لکن میخواهم عرض کنم که در تمام جلسات ما بیاییم صرف وقت کنیم برای مرخصی آقایان البته در تحت یک مضمون و عنوانی هم قرار بدهیم کارهای محلی دارد یا شخصی یا عمومی دارد بنده گمان میکنم خیلی خوش آیند نباشد بنده سراغ ندارم در هیچیک از ادوار تا این اندازه اجازه مرخصی داده باشند اگر چنانچه آقایان یک کارهای مهمی دارند یا شخصی یا نوعی بسیار خوب و جدانشان اجبار میکنند که بروند کارهایشان را

(۳ - تقدیم يك فقره لایحه از طرف آقای وزیر داخله)
سیمیعی (وزیر داخله) - لایحه است راجع بساختن يك قسمت بنای نظامیه که تقدیم مجلس شورای ملی میکنم رئیس - آقای وزیر عدلیه فرمایشی داشتید ؟

(۴ - تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه)

داور (وزیر عدلیه) - چند لایحه است که تقدیم میکنم یکی از آنها از طرف وزارت فوائد عامه است راجع باستخدام مستر کارل که باید برود بکمیسیون یکی هم راجع است باختیارات کمیسیون عدلیه که با قید در فوریت تقدیم میشود . يك لایحه دیگری هم هست که که بایستی برود بکمیسیون و بعد از کمیسیون به مجلس تقدیم میشود

(۵ - تصویب لایحه اختیارات کمیسیون عدلیه)

لایحه اختیارات کمیسیون عدلیه بشرح ذیل قرائت شد :
ساحت محترم مجلس شورای ملی شیدالله ارکانه

نظر باینکه مقتضی است لوابح پیشنهادی وزارت عدلیه قبل از اینکه در مجلس شورای ملی طرح و تصویب گردد مطابق سوابق موجوده در کمیسیون قوانین عدلیه مطرح و بعد از تصویب کمیسیون بموقع اجرا و آزمایش گذاشته شود تا پس از رفع نواقص ثانیاً بمجلس شورای ملی پیشنهاد گردد لذا ماده واحده ذیل راجع باختیار کمیسیون فعلی قوانین عدلیه با قید دو فوریت پیشنهاد و تقاضای تصویب آن میشود :

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوابح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذاردند پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

لوابح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور و اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از اقباض هشت روز بعمل آید رئیس - فوریت اول مطرح است آقای یاسرائی

یاسرائی - موافقم

رئیس - آقای زوار

زوار - این دومین مرتبه است که بنده بااختیارات کمیسیون مخالفت میکنم ولی نه با تشکیلات عدلیه و نه با وضعیت فعلی عدلیه بلکه میخواهم از موقع استفاده کرده عرض کنم که از قاموس انصاف چیزی نمیتوانم استخراج بکنم جز اینکه عرض کنم وزیر محترم فعلی عدلیه برای قوه قضائی مملکت در سابقه آن افکار منور خودشان از نیستی هستی ایجاد کردند این جزء معتقدات بنده است و بنده بنام عموم مولکین خودم اظهار تشکر میکنم از این وضعیتی که فعلاً قوه قضائی مملکت پیدا کرده است ولی از يك حق مشروع شخصی خودم هم نمیتوانم صرف نظر بکنم و آن این است که وظیفه بنده دخالت در وضع قوانین است بالخاص آن قوانینی که راجع بقوه قضائی باشد البته هیچوقت نمی توانم عرض کنم که خدای نکرده خدای نکرده اعضاء محترم کمیسیون عدلیه که در وضع قوانین مشارک دارند يك سوء نظری دارند یا آن لایحه که از طرف وزیر محترم عدلیه بکمیسیون فرستاده میشود از روی يك سوء نیتی تهیه شده باشد ولی چیزی که هست است چون این قوانین که راجع به عدلیه است اعم از حقوقی و جزائی و جنائی این از وظایف خاصه نمایندگان محترم است یعنی مبتنی به عامه نمایندگان است (ملک آرائی - مبتلا به مردم و مملکت است نمایندگان چه ابتدائی بقوانین جنائی دارند) و از این نقطه نظر هیچ ضرری نخواهد داشت که مجلس هم که کاری ندارد هفته بیکروز تشکیل میشود بالاخره م برای کار آمده ام اینجا ملاحظه مینمائید الان دوازده

روز است که مجلس تشکیل نشده است و بنده که از ملت حقوق میگیرم توی خانه ام نشسته ام میخورم میخوانم کاری هم ندارم بنا بر این ما برای وضع قوانین آمده ایم اینجا هیچ ضرورتی نخواهد داشت که این ترتیب بشود و این اختیارات را هم که میدانیم روی چه اصل است برای سرعت جریان امور عدلیه است و هیچ چیز دیگر نیست ولی ما به وزیر محترم عدلیه قول میدهیم که هر وقتی ایشان تقاضا بکنند از طرف مقام منیع ریاست مجلس شورای ملی امر میشود و مجلس تشکیل میشود اجازه بدهند که ما هم بک حق مشروعی که نسبت به وضع قوانین داریم بالخاص قوانین قضائی و قوانین عدلیه آن وظیفه مشروع از بین نرود و پیش وجدان خودمان هم خجل نباشیم و بنده هم قول میدهم که هر وقتی آقای وزیر عدلیه خواستند مجلس دایر بشود برای گذراندن قوانین مجلس حاضر است و آماده است ما برای اینکار آمده ایم کار دیگری که نداریم از این نقطه نظر بنده فقط و فقط (سوء تفاهمی هم تولید نکند نه از نقطه نظر سوء نیت نسبت بافراد محترم کمیسیون عدلیه و نه سوء نیت نسبت به وزیر عدلیه) از نقطه نظر حفظ حقوق مشروع خودم که نسبت به موکلین خودم دارم این تقاضا را میکنم که این قوانین تمام بیاید به مجلس و مجلس هم نظریات خودش را اعمال کند

وزیر عدلیه - بنده چون تصور میکنم که اگر آقایانی باشند که میخواهند اظهار مخالفت بکنند با این لایحه روی همین دلیل صحبت خواهند کرد که نماینده محترم صحبت کردند این است که بنده آمدم اینجا که بکمرتبه جواب آن مذاکراتی هم که بعد خواهد شد عرض کنم بعد البته اکثریت مجلس هر چه رای داد همان است استدلالی که آقای نماینده محترم میفرمایند این است که مجلس اینقدر کار ندارد اینقدر گرفتاری ندارد که نتواند قوانین عدلیه را بسرعت بگذراند و بنا بر این چه ضرورتی دارد که شما بیایید و این کار را ببرید و در کمیسیون بکنید . بنده می خواهم که نماینده محترم و سایر آقایان

اطمینان بدهم که تعهد میکنم برای هفته دو روز برای مجلس کافی است و بیشتر از آن هم ضرورتی ندارد کار تهیه کنم و تصور میکنم که بیشتر از آن هم ضرورت ندارد که آقایان زحمت بکشند آن اندازه که از هفته دو روز بیشتر کار بود آرا اجازه بدهند برود به کمیسیون عدلیه برای اینکه اگر مقصود این است که مجلس بکند بنده با اندازه هفته دو روز متعهد میشوم برای مجلس کار تهیه کنم حرف دیگری هم هست ؟ تا وقتی که آقایان خودشان خسته بشوند و یک کار های دیگری بپایند آنوقت بگذرانند کارهای مهمتر برود بکمیسیون که جمع بین هر دو نظر بشود

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .
 رئیس - موافقین با فوریت اول قیام فرمایند .
 (عده کثیری قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد . فوریت نالی مطرح است آقای روحی
 روحی - موافقم .
 رئیس - آقای کازرونی
 کازرونی - البته انتظاراتی که ما از وزیر محترم عدلیه داریم از بعضی های دیگر نداریم زیرا که ایشان واقع بیک نفر آدمی هستند که البته علاقه منسوب به مجلس و ابقای حیثیت مجلس دارند ایشان بهتر از بنده میدانند که مجلس یک وظایفی دارد و وظایف را بایستی هر فردی از افرادش مستقلاً خود انجام بدهد و این وظایف قابل انتقال بدیگری نیست نهایت این است که در ادوار گذشته نظر به تراکم کار و نظر باینکه نمایندگان شاید دارای یک سیاستی بود با افکارشان متشتت و مختلف بود باین ملاحظه و از نظر تراکم کارها مقتضی این بود که یک قوانین مجلس اجازه بدهد به کمیسیون بگذرانند و بطور معمول برای آزمایش بجزریان بیندازند و در آینه نزدیک همات قوانین را به مجلس بیاورند تا

صوب بکند لکن تمام آن محظورات مخصوصاً در این دوره رفع شده . چرا ؟ بواسطه اینکه نمایندگان نهایت سهولت و حسن عقیده نسبت به هیئت دولت دارند و هر چه من الوجوه اختلاف معنوی فیما بین شان نیست (وزیر - صحیح است) و اگر کسی بکوقت در یکی از موارد قانونی مخالفت بکند نه مخالفتی است که نسبت به دولت دارد خیر عقیده خودش را اظهار میکند ابراد میکنند الا تصدیق میکنند آقایان که مرتبه صمیمیت نمایندگان نسبت به هیئت دولت بمرتبه ایست که بیش از این هیچ لزوم ندارد هیچ محل احتیاج نیست که بیش از این صمیمیت داشته باشند یا این صمیمیتی که ما داریم می بینم که مجلس هم کاری ندارد هفته یک جلسه داریم آنها با یکساعت یا یکساعت و نیم بظهر مانده حاضر میشوند یک قانونی میکشند این بهتر این است که همین قوانینی که به کمیسیون عدلیه می برند بیاورند اگر میدانید سه جلسه کم است چهار جلسه نزار میدهیم پنج تا قرار میدهیم صبح و عصر قرار میدهیم نمایندگان بواسطه کم داشتن کار تقریباً کم علاقه نده اند به مجلس (دشمن - صحیح است) حضرت آقای وزیر عدلیه من معتقدم که ایجاد علاقه بکنند برای ما با آوردن قوانین به مجلس . علاوه بر این خوب بچه دلیل از من بایستی توقع بکنند که من در انجام وظیفه وجدانی خودم تقصیر بکنم . انجام وظیفه وجدانی من نظر کردن در قوانینی است که محل احتیاج جامعه است باین بایستی اخلاق جامعه یعنی موکلین خودم را در این قانونی که وضع میشود رعایت بکنم و حق الامکان اظهار عقیده بکنم . البته بنده نهایت اعتماد و حسن عقیده نسبت بافرادی که برای کمیسیون محترم عدلیه انتخاب شده اند دارم لکن این دلیل نمیشود که بخودم عقیده داشته باشم یا بکل سلب عقیده و رأی از خودم بکنم هیچکس هم بک همچو تکلیفی حق ندارد بمن بکند بک همچو نوعی از من داشته باشد . علاوه بر اینکه علاوه من نمیتوانم همچو کاری بکنم در صورتی که من نمیتوانم یک چیزی را که وظیفه من نیست

از من بخواهند اجابت بکنم چطور میتوانم رای خودم را انتقال بدهم . در هر صورت بنده عقیده دارم که آقای وزیر محترم عدلیه سوء نظری نسبت به ما ندارند و میدانند همانطوری که اعضاء کمیسیون عدلیه نهایت صمیمیت را دارند ما بامثل آنها یا بیشتر از آنها داریم این قوانین را بهتر اینست که بیاورند در مجلس شورای ملی و بیشتر درش حرف بزنیم بیشتر حلاجی کنیم رعایت احتیاجات مردم را کرده باشیم که یک قوانینی که ممکن است مثلاً یکی از موادش مباین باشد با اخلاق و احتیاجات جامعه از این کمیسیون نگذرد علاوه بر این از آقای وزیر محترم عدلیه استدعا میکنم که یک توضیحی بدهند که معنی موقت چیست بنده هر چه فکر کردم موقت یعنی مؤجل ؟ اگر معنی مؤجل است پس چرا در این جا قید نشده است یکسال دو سال ده سال این مؤجل است ؟ موقت است . یعنی درش وقتی گنجانده اند ما در لواحق نمی بینیم که موقتی گنجانده باشند پس موقت مطلقاً است معنی است اینرا خوب توضیح بدهید در هر صورت بنده هیچ معنائی از برای این کلمه موقت نمی بینم و حقیقه اگر چنانچه رعایت این رویه صحیح باشد ممکن است سایر کمیسیونها هم همین تقاضا را بکنند و همین اختیارات را بگیرند آنوقت معلوم است تکلیف ما چه خواهد بود .

رئیس - آقای روحی
 روحی - بنده مواظب بودم در اظهارات آقای کازرونی به بینم یک چیزی علاوه میشود بر مذاکرات گذشته ولی چیزی ندیدم . استدلال کردند که در ادوار گذشته کار زیاد بود و یک اختلافاتی ما بین وکلاء بود که این مقتضی ایجاب کرد یک اختیاراتی برای کمیسیون عدلیه بخواهند و حالا که این مانع مرتفع شده است و مجلس کم کار است بهتر این است که کارها بیاید در خود مجلس . اگر خاطر داشته باشند این را آقای وزیر عدلیه دفع فرمودند و گفتند بیش از دو جلسه در هفته تشکیل نمیشود و وزیر عدلیه هم میتواند این قدر قوانین بمجلس بیاورد که نمایندگان را مشغول

کار کند. اینکه میگویند بعضی قوانین مربوط بکمسیون عدلیه (و بنده هم موافق هستم) بعضی قوانین موقت است که در قسمت آخر اعتراض هم فرمودید و بنده همان را در قسمت اول جواب عرض میکنم. مثلاً قوانین ثبت اسناد يك چیز هائی است که باید در ظرف پنج شش ماه در قسمت آزمایش باشد يك مملکتی که تازه شروع کرده است به يك کار هائی که هیچ سابقه نداشته است البته ممکن است بکده ازمواد این قانونی که در موقع اجرا است يك معایبی داشته باشد و این را هی آن به آن بمجلس آوردن يك چیز شایسته نیست ولی بکمسیون البته میتواند بگویند که این عیب را داشته است و باید مرتفع شود و البته اعضاء کمسیون هم از مجلس هستند و يك اشخاص خارجی که نیستند البته این قسمت هارا رعایت میکنند که این قوانین در عمل اصلاح شود. اما اینکه موقت است برای این موقت است که بقصوب مجلس رسیده است قانون وقتی تصویب مجلس رسیده قانون دائمی است. قانونی که موقتی است و در تحت آزمایش است پس از آنکه از محک و امتحان در آمد آن رامی آورند بمجلس و پس از آنکه تصویب شد بمنصه اجرا در می آید.

اما يك قسمت دیگر تصور میکنم فرمودند که بایستی انجام وظیفه کنیم و وظیفه ما این است که خودمان نظارت در وضع قوانین بکنیم و خودمان باید این وظیفه را انجام دهیم در واقع نتوانستند تصریح بفرمایند باین معنی که ما وکیل درتوکیل نیستیم و خودمان حق داریم که به لوایح قانونی رسیدگی کنیم و این حق از ما زایل شده است. در صورتی که اینطور نیست زیرا این قانون دائمی نیست موقت است و باز هم میگردد بنظر شما میرسد یا شمائی نوعی که در جای شما خواهد نشست بعلاوه باین ترتیبی که در لایحه فید شده است و الان بنظر آقایان میرسد هر کدام از آقایان بخواهند میتوانند بروند در کمسیون عدلیه و در آنجا اظهاراتشان را بفرمایند و

حتی پیشنهاد کنند و پیشنهاد آنها هم طبعاً و توزیع بشود و اظهار نظر کنند و اکثر اکثر کمسیون قبول کرد آن نظر میتواند نظر صائبی باشد و بنده عقیده دارم خود آقایان میدانند که در يك جلسه ۱۸ نفری بهتر میتواند اظهار نظر کنند تا يك جائی که هشتاد نفر بود نفر جمع هستند پس بطور کلی امروز موافقت بفرمایند آقایان که این اختیارات بکمسیون داده شود و این از نظر امتحان در عمل برای ما لازم است و این کار تازه نیست چندین دوره است این عمل تکرار شده است و عملی شده است و حتی در عمل ما دیده ایم برای مملکت مفید بوده است يك دلیل برایتان آوردم و عرض کردم يك قانونی هست مثل قانون ثبت اسناد که الان در عمل است این را تا بیاورند دو مرتبه بمجلس و صورت قانونی پیش بدهند شاید دو ماه سه ماه وقت را بگیرد در صورتیکه در کمسیون مجلس در مدت خیلی کمی این قانون اصلاح میشود آن هم قانون موقت است و قانون دائمی البته به مجلس خواهد آمد و جای نگرانی برای بنده و جنابعالی باقی نخواهد ماند

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است. زوار - بنده مخالفم با کفایت مذاکرات

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده در آن دوره که این اختیارات بکمسیون عدلیه داده شد مخالف بودم و حالا هم عقیده این است که باید مخالف باشم چرا بجهت اینکه ممکن است این قانون بیاید به مجلس چیزی که هست هشتاد سه جلسه چهار جلسه بکنند و این قوانین را زودتر بگذرانند که معطل هم نشود نه اینکه يك اختیاری بمجلس بکمسیون داده شود که لوایح نباید به مجلس بروند بکمسیون و همین که از کمسیون گذشت بموقع عمل بیاید خوب این چه اشکالی دارد که این لوایح بیاید به مجلس و بعد در ضمن عمل اگر محظورانی پیدا شود دو مرتبه سه مرتبه بیاورند بمجلس و در مجلس لغو یا اصلاح

کنند این که کاری ندارد حق بنده شنیدم در اروپا یا آمریکا در يك دوره اجلاس به يك قانون سه مرتبه آمده است به مجلس و لغو شده است و دو مرتبه به يك قانون دیگری جای آن گذاشته اند این عیبی نیست چیزی که هست آوقت ما باید در هفته دو سه جلسه داشته باشیم که باین کارها رسیدگی کنیم و این هم تقدماً يك سابقه نبود. آقایان میفرمایند که دو دوره است این کار میشود این کار خوبی نیست بعقیده بنده باید هر چیزی بیاید به مجلس و تمام آقایان و کلا در آن نظر بکنند و حق رأی داشته باشند و رای بدهند تنقیح بشود تنقیح بشود تا خوب بشود و برود بوقع عمل در آید اگر در موقع عمل محظورانی دیدند دو مرتبه آن را پیشنهاد کنند که لغو شود و قانون دیگری جای آن بگذارند این هیچ محظوری ندارد عیبی هم ندارد و گمان میکنم که بهتر از این ترتیب باشد و الا لزوماً يك وزیر دیگری هم بعضی لوایح میرسد در کمسیون بگذارند و بموقع عمل میگذارند و میگوید چطور در وزارت عدلیه و در کمسیون عدلیه شد. این يك سابقه میشود که بعد ها اگر چه حالا ضرر نکرده باشیم ولی ضرر ما تمام میشود باین ملاحظه بنده با این وضعیت مخالفم

رئیس - رأی میکنیم بغوریت دوم موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است. (بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بعقیده بنده این لایحه اختیارات کمسیون عدلیه برخلاف اصل است اصل این است که قوانین باید به مجلس شورای ملی و در مجلس تصویب شود. این اصل است و بکمسیون رفتن خلاف اصل است و باید يك چیزهای ضروری و لازمی باشد که این خلاف اصل را ایجاد کرده باشد در آنصورت میشود خلاف اصل رفتار کرد و الا بی جهت خلاف اصل رفتار کردن فیحی است بعقیده بنده. چه چیز الزام کرد که

بکمسیون عدلیه اختیارات داده شود و این قوانین به مجلس نیاید یکی کثرت کاری بود که در مجلس بود و دیگر کثرت قوانینی که در این تشکیلات عدلیه میخواهند وضع بکنند و البته اگر مجلس هفته سه روز چهار روز شش روز هم تشکیل میدهند نمیتوانست این قوانین را وضع بکنند. یکی برای این بود که قسمت اعظم این قوانین در بدو وضع آن بود و میخواستند برای امتحان و تجربه ببرند در کمسیون بعد که عمل کردند و امتحان کردند بیاورند به مجلس ولی حالا بعقیده بنده هیچیک از آن دواعی و بواعث وجود ندارد. اولاً همانطوری که گفته شد مجلس کارهای زیادی ندارد و میتواند قوانین عدلیه را بگذرانند. ثانیاً عدلیه فعلی بقدر عدلیه دو سال بکسال و نیم قبل قوانین زیاد ندارد که تمام وقت مجلس را اشغال کند پس بنا بر این هیچ داعی و باعنی از برای ما نیست که رأی بدهیم بکمسیون یعنی رأی بدهیم که کمسیون عدلیه قائم مقام مجلس شورای ملی باشد این هم که گفته شد برای امتحان است تمام قوانین در تمام جاهای دنیا در معرض امتحان است . . . . .

کازرونی - موقت است

دشتی - هیچ قانونی ابدی نیست هر قانونی ممکن است بحسب مقتضیات تغییر کند و باز مجلس آن تغییرات را تکمیل کند و اجرا شود.

کازرونی - ولو قانون اساسی باشد (صدای زنگ)

دشتی - بلی قانون اساسی بارفراندم میشود.

کازرونی - صحیح است با آن ترتیب.

دشتی - پس بنا بر این تمام قوانین باید از مجلس بگذرد و هر قانونی هم بگذرد باز موقتی است. این که آقای روحی استدلال کردند که هیچجده نفر بهتر میتوانند يك چیزی را حلاجی کنند اولاً يك دلیل نقضی در مقابل آن هست و آن اینست که بکنفر بهتر میتواند کار کند ناده نفر فقط چیزی که هست جمعیت مأمون تر است یعنی مأمون تر از فساد است و امروز همیشه

در تمام جاهای دنیا بکنفر مستبد عادل بهتر میتواند کار کند تا پانصد نفر ولیکن مجلس و جمعیت همیشه يك راه مأمون از فساد و غرض است و نسبتاً مأهون تر است یعنی بکنفر میتواند قانون را مطابق میل و اغراض خودش وضع کند ولی صد نفر دیر تر تابع آن غرض فاسد میشوند از این جهت قانون اگر در جمعیت وضع شود بهتر است يك دلیل دیگر بر بطلان این حرف این است که این قوانینی که به مجلس باید بیاید بآن کمیسیون هیچده نفری هم میرود یعنی دوسرته حلاجی میشود چون هم در آن کمیسیون درش دقت میشود و هم در مجلس پس همان مقصود آنها حاصل است یعنی هم در کمیسیون حلاجی شده است و هم مجلس يك رأی میدهد و يك قانون محکمی بجای اینکه اسمش را بگذارند قانون موقت از مجلس میگذرد و بعد هم اگر يك ماده اش لازم شد تغییر کند میآورند به مجلس و تغییر میدهند و يك نکته دیگری هم هست که در اینجا البته حق با آقای وزیر عدلیه است و آن این است که بعضی قوانین خیلی مفصل است چهار صد پانصد ماده است و میخواهند آنها را برای شش ماه امتحان کنند به بیست و چهار روز است بنده عقیده ام این است که برای همان ها اختیار بگیرند مثلاً قانون ثبت اسناد چون قانون مفصلی است در اینجا تقاضا کنند که فقط در این قانون رأی کمیسیون عدلیه قائم مقام رای مجلس شورای ملی باشد آنها موقتاً برای شش ماه با یکسال پس این قبیل قوانین بآنجا یعنی بکمیسیون عدلیه میرود چون مفصل است و خوب نیست بیاید نوری مجلس برای اینکه اگر بیاید در مجلس شش ماه یکسال طول میکشد و نظر باینکه محل ضرورت و احتیاج است باید زودتر بگذرد فقط برای این نوع قوانین باید اختیار بگیرند و ببرد بکمیسیون عدلیه و الا سایر قوانین را معمولاً باید بیاورند به مجلس .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب موافقت ؟
آقای سید یعقوب - بلی

رئیس - بفرمائید

آقای سید یعقوب - بنده در مدرسه هم که بودم گاهی کلمات من عبارتهای من بوی تعریض ازش می آمد و این بود که غالباً محل جنک واقع میشد در دوره چهارم و پنجم هم کلمات من يك تعریضی درش داشت ولی (مجد ضیائی - حالاً رفع شده است) حالا که میخواهم عرض کنم تعریضی ندارد و صریح میگویم آقای فیروز آبادی که خیلی اظهار علاقمندی میکنند کذباً بوده است که لایحه وزیر عدلیه آمد این جا و بکنفر از شما آمدید نگاه کنید و اعتراض بکنید ؟! قانون مجازات عمومی در دوره پنجم آمد و مجلس با آن قوت و قدرتی مشغول عمل بود و همه جور میتواند ابراد کند. علما و غیر علما هم در مجلس بودند متمددین و فرانکر مآب هم بودند غیر آنها هم بودند همین جا بنده دوازدهم که این قانون مجازات عمومی است و تماس با تمام افراد مملکت دارد بخدای واحد احد قسم است جز مدرس که يك دفعه ابرادی نسبت به مسئله زنا کرد که در آنجا آمد يك نفر دیگر نگاه نکرد. آقا این دوسیه است در سیه مجلس بحمدالله مرتب است ...

اعتبار - دیگران نکردند بما چه مربوط است ؟!

آقای سید یعقوب - دعوا نکنید آقا عرض میکنم در همین دوره هفتم وقتی که قانون آمد بنده اعتراض کردم و پیشنهاد کردم که هشت روز فاصله باشد بین شورای اول و ثانی برای اینکه نظریات نمایندگان در آنجا بیاید و خودشان هم بیایند به بیست و دو سیه است و آن هم ترتیبش است خدا کند شما یعنی همه مان جدی و عملی بشویم مسالماً آقای وزیر عدلیه و همه مان شکر خدا را میکنیم که همه ما ها متوجه قوانین هستیم و نظریات داریم اما مطلب این است این قوانین که آقای وزیر عدلیه آورد در مجلس بحث شد و در کمیسیون هم که رفتم زیادتر و آقای وزیر عدلیه به بنده فریاد زد که در کمیسیون شما ابراد میکنید در مجلس هم شما ابراد میکنید در مجلس بکنفر حرف نزد و این يك مسئله

اساسی بود که عرض کردم. موضوع دوم این است که آقای دشتی نوجه فرمودند و در واقع این جا هم تقسیم کرده است وزیر عدلیه. قوانین صد ماده دویست. ماده ترتیبش همین جور است که آقای روحی بیان کردند برای اینکه يك قوانین صد ماده، صد و پنجاه ماده وزیر عدلیه که در مقام آزمایش و عمل است ناچار است این را در آن جا بیاورد و اما قوانین چهار پنج ماده را قرار داده است که بیاورد به مجلس این دیگر دعوا ندارد، معطلی ندارد الان يك ماه هست که از آن دور کمیسیون گذشته است هنوز يك قانون نگذرانده است در صورتیکه بنده که ملا میدانم بقدری این وزارت عدلیه جدی ما که مشغول عملیات است محتاج است که باید همه روزه برایش وضع قوانین شود که در واقع قوه قضائیه ما ترقی کند و همه آقایان میدانند اهمیت قوه قضائیه در مملکت بالا رفتن تمام قوای است برای اینکه حقوق مردم تحت قضاوت محفوظ باشد پس موافقت کردن با این لایحه این است که ما این را تصویب کنیم و قوانین را بهمین جوری که خودش تقسیم کرده است قوانینی که محتاج الیه است بکمیسیون برود و يك قوانینی که وقت دارد به مجلس بیاید و چیزی که هست در مجلس هم معطل نکنند این يك موضوعی بود که بنده اصل عرایض خودم را کردم. موضوعی را که در خود لایحه میخواهم عرض کنم (آقای وزیر عدلیه توجه بفرمائید) این است در اینجا این ماده هائمی است که در ادوار سابقه مجلس گذشته که در واقع يك نسق است از دوره اول مجلس (اگر آقایان مسبق باشند) که قوه قضائیه ما ترقی کرده است باین ترتیب آمده است بسیار خوب در مقام عمل اگر این ماده که این اختیار را بکمیسیون میدهد خوب بشود دیگر از برای شما اختیار باقی نمیگذارد که لایحه دیگر وزارت عدلیه را مستقیماً به مجلس بیاورید. بعلمت اینکه اینجا میبویس لایحه قانونی را که وزیر عدلیه پیشنهاد میکند میرود بکمیسیون و کمیسیون تصویب میکند و بعد وزیر عدلیه بموقع آزمایش و عمل

میگذارد و اگر نواقصی دیدند دارد بعد تکمیل بکنند و ثانیاً بیاورند به مجلس. آن قسمتی که در نظر داشتیم که از لایحه را در مجلس قرار بدهند در اینجا نیست یا اینکه این را در جواب بنده بفرمایند که مدرک باشد از برای کمیسیون یا بهمان ترتیبی که بود يك چیزی يك اصلاحی در این ماده شود که نه این است که مجلس تصویب کرده باشد تمام لایحه باید بکمیسیون برود و از کمیسیون خارج شود آن چیزی که در نظر شما هست آن اختیاری که برایتان هست در مجلس هم بفرمائید که از برای کمیسیون مدرک باشد چون این ماده آن مدرک را ندارد و آن حق و اجازه را بشما نمیدهد.

وزیر عدلیه - نظراتی که نمایندگان محترم آقای دشتی و آقای فیروز آبادی کردند در زمینه مخالفت با این لایحه اینها را وقتو جمع کنیم بنظر بنده بدو قسمت میشود تقسیم کرد. یک قسمت این است که بهتر این است قوانین بیاید مجلس و درش بیشتر دقت و بحث بشود. یکی دیگر هم این است که خوب اگر برخلاف اصل میخواهیم عمل کنیم و قانونی که باید مجلس وضع کند و بمجلس بیاید اختیار میدهیم به کمیسیون که قائم مقام مجلس شود لافل این خلاف اصل را در وقتی بکنیم که يك ضرورتی داشته باشد یعنی مجلس این قدر کار داشته باشد که نرسد بگذراندن قوانین در آن حدودی که سرعت لازم است داشته باشد. اما راجع بمسئله دقت اینجا بنده يك مطلبی را میخواهم عرض کنم که ممکن است در ظاهر بنظر آقایان قدری غریب بیاید ولی يك قدری که درش تأمل بفرمایند موافقت خواهند کرد با این نظری که بنده عرض میکنم. تجربه در تمام دنیا شده است که همیشه در جلسه هائی که رسمیت زیاد نداشته باشد و در جائی که انسان با يك فراغتی يك موضوع و مطلبی را مطالعه میکند بهتر دقت میشود در مجالس علنی وقتی در يك قضیه میتواند اظهار نظر کند و

نظرش دقیق در بیاید که قضیه خیلی پیچ و خم نداشته باشد. وقتی در يك قضیه اظهار نظر میکنند و نظر خوب در میاید که خیلی پیچ و خم و مواد خیلی زیاد نداشته باشد و الا باینکه اینجا و باینکه آقایان هر کجا میخواهد باشد صد نفر عالم درجه اول حقوق را بگذارید در یکجا آن صد نفر نتیجه عملشان در یک جلسه عالی اغلب ممکن است دچار يك اشتباهاتی بشود. این يك چیزی است که در دنیا تجربه شده و روح جمعیت را اینطور دیده اند و بقی دارم که خود آقای دشتی هم این مسئله را دقت فرموده باشند که نباید خیال کرد که اگر بنشیند در يك مجلس علنی راجع بیک مواد قانونی (مخصوصاً قوانین عدلیه که پیچ و خمش خیلی زیاد است) صحبت کردند بهتر میشود. خبر همین آقایان يك عده کثیری در يك کمیسیون بنشینند بدون نمایشی و بدون تشریفات که طبیعتاً يك مجلس رسمی دارد صحبت نمایند فکرهاشان و نظریاتشان خیلی بهتر خواهد بود و این را نمی شود هیچ کس بما بگوید بر موی خورد نه طبیعت بشر اینطور است طبیعت دنیا اینطور است پس این از نقطه نظر وقت میرسیم بقسم دوم ضرورت که خوب حالا که بنشیند این خلاف اصل را بکنیم این را با اندازه ضرورتی که داریم نکنیم. البته انسان را محض عشق باینکه خلاف اصل را مرتکب شود که نیست بنده که اینطور نیستیم و خیال میکنم که با آن عرضی که ابتدا کردم رفع این اعتراض آقایان میشد و تصدیق میکردند که با طبیعت خلاف اصل اینجاست ضرورت دارد. چرا بنده عرض کردم مجلس هفته دوروز میخواهد تشکیل شود این هفته دوروز مجلس کار خواهد داشت یعنی قوانین عدلیه از برای اینکه هفته دوروز از مجلس را بگیرد (آهم جلساتی که بنده امیدوارم دو ساعت بظهور عالمه اگر آقایان موافقت بفرمایند شروع بکار کنیم) هست پس از دو صورت خارج نیست با يك لوايح دیگری بنده اضافه بر این هفته دو روز دارم یعنی این هفته

دو روز نمیرسد بهش که این هفته دو روز را هم مجلس رسیدگی میکنند و اگر خیر بنده آن اندازه لوايح ندارم اینطوری که میفرمایند آن اندازه مجلس کار ندارد خوب آنوقت میرود به کمیسیون عدلیه و می آید مجلس پس اگر بیش از هفته دوروز کار رفت بکمیسیون عدلیه یعنی مجلس هفته دو روز کار کرد و باز بنده از نقطه نظر ضرورت و احتیاج يك قوانینی داشتم که آن قوانین را خواستم بپریم در کمیسیون بگذاریم معلوم میشود که ضرورت هست و آنوقت اگر خلاف اصل را ما کردیم برای این بوده است که کارمان خیلی عقب نیفتد و خود آقایان گمان میکنند تصدیق بفرمایند که در عین این که امروز البته نسبت بچند سال قبل احتیاجات ما قانون خیلی کمتر است (چون يك مقدار زیادی از قوانین ما داریم) ولی معذک که خیلی از قوانین هست که بیس تهیه کنیم که نداشته ایم بسا از قوانین هست که الان در عمل ما می بینیم محتاج بیک تغییراتی است و قطعاً باید داشت که هر روز هر چه بیشتر برویم هر چه نجر ما بیشتر بشود در عمل احتیاج ما بقوانین و تغییر و تبدیل در قوانین برای ما بیشتر مسلم تر و محسوس تر خواهد شد و زودتر هم ندارد. خوب اینها را بایستی بکنند که کمی از پیش در دنايك سرعتی که وقتی امروز ما حس میکنیم بیه در یک قانونی يك تغییری پیدا شود بعد از یکسال دیگر تازه رسیم باین که او را تغییرش داده باشیم بلکه سرعت بخواهیم اینکار را بکنیم و هنوز برای اینکار بنده ترتیبی بهتر از ترتیبی که سابقین آمدند و کردند و کسانی که قبل از بنده اختیار گرفتند ندارم چون بنده این افتخار را ندارم که بگویم این اختیارات کمیسیون عدلیه را بنده گرفتارم خیر قبل از بنده بوده است و واقعاً اگر اینطور بود بنده تصور نمیکند که راجع به عدلیه اینهمه قانون میگذاشت خوب حالا بنده اینطور تصور میکنم که خوب است آقایان موافقت بفرمایند و اگر بنا باشد هفته دوروز واقعاً دیدیم . . . . . (کازرونی - هفته پنج روز) آخر هفته پنج روز آقای کارزونی که در وسط حرف

بنده میفرمایند بنده هم جواب میدهم يك قدری شبیه ز است باینکه بگوئیم مطلب شوخی است هفته پنج روز جلسه کردن در مجلس عملی نیست برای اینکه يك مقدار کمیسیونها باید کار کنند آقایان هم که باید در مجلس باشند آنوقت چطور میشود که در مجلس هفته پنجروز کار کرد. پس آنچه میفرمایید که معقول است در حدودی که میشود تصور کرد که مطلب منطوقی تلقی شود هفته دو روز خوب میشود در مجلس کار کرد و جلسه کرد و کار هم بگذرد خوب این هفته دوروز را اگر آقایان واقعاً دیدند که کار هست و بنده هم دیدم که از برای دو ماده قانون در جلسه وقت صرف شود آنوقت هر چه بیشتر بشود بیاوریم اینجا اما اگر دیدیم که سه ماده قانون باعث این خواهد شد که ما ساعتها حرف بزنیم و آقایان فرمایشی بفرمایند و بالاخره ماهها برش بگذرد آنوقت اناف بدهید که نباید کار را معطل کرد و بهتر است که بپریم بکمیسیون و حالا تجربه باین ترتیب بما نشان داده است که يك قسمت قوانین را بپریم بکمیسیون و يك قسمت را بیاوریم بکمیسیون بهتر است و حالا هم چون البته آقایان موافقت دارند و میخواهند کمک بکنند هفته دوروز هم کارهای عدلیه را بنده بیاورم بکمیسیون آقایان هم موافقت بفرمایند. اگر دیدید که خیر باز هم لازم است هفته سه روزش بفرمایند حالا بگذارید هفته دو روز باشد يك مدتی کارها را بیاوریم اما راجع بفرمولی که آقای آقا سید یعقوب فرمودند فرمولی که در قانون هست فرمولی است که همیشه معمول بوده و معنیش این نیست که وزیر عدلیه تمام لوايحش را ببرد بکمیسیون و لوايحی که از کمیسیون گذشت مجاز است بموقع اجرا بگذارند خیر البته بطریق اولی لوايحی را که میآورد بخود مجلس که ببرد بکمیسیون و بعد میآید بکمیسیون و مجلس رأی میدهد البته بطریق اولی مجاز است بموقع اجرا بگذارند بنا بر این هیچ اشکالی نیست چون معنیش این نیست که تمام لوايح ببرد بکمیسیون عدلیه معنیش این است که آن سنی را که وزیر عدلیه میبرد بکمیسیون که از

کمیسیون بگذرد مجلس اجازه میدهد بمجلس آنرا اجرا بکند و البته قوانین دیگری که میآورد بمجلس و از مجلس میگذراند و در خود مجلس تصویب میشود میتواند بموقع اجرا بگذارند
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
زوار - بنده مخالفم
رئیس - بفرمایند
زوار - عرض کنم که خدای واحد شاهد است که بنده بوزیر محترم عدلیه شخصاً علاقه مند تر از آن هستم که تصور بفرمایند (بیات - آنقدر قسم لازم نیست بخورید) ولی این اعتراض من بر روی يك اصلی است که بخودشان عرض کردم و اجازه هم گرفتیم این يك موضوع خیلی مهمی است، موضوع قضائی مملکت است، موضوع جزائی مملکت است، موضوع جنائی مملکت است بالاخره ما در پشت این کرسی خطابه بکلام الله مجید قسم یاد کرده ایم که بملت و مملکت خیانت نکنیم. آخر آقاجان شانزده نفر که حقیقتاً هر قدر اطمینان داشته باشیم با آنها بالاخره معصوم که نیستند ممکن است عقابدی داشته باشند هر کس هم وظیفه وجدانی دارد يك وظیفه دنیائی آقای آقا سید یعقوب فرمودند که در دوره سوم و چهارم و پنجم اینطور شده است اجازه بفرمایند عرض کنم من اگر نیکم اگر بد تو برو خود را بش که گناه دگری بر تو نخواهند نوشت اگر سلف های محترم من يك کار هائی نکردند دلیل نیست که بنده نکنم. من يك وظیفه شرعیه و دینی و وجدانیه و اخلاقیه دارم که این عرایض را بکنم در موقعی که اختیارات مملکتی و قوه قضائی مملکتی به هیچده نفر داده میشود عرض کنم که آقای وزیر محترم عدلیه بدو قسمت تقسیم کردند آن این است که موافقت میکنند بنده هم از آنها هستم میگویند ما منتخب شده ایم برای خدمات مملکتی و ملتی هیچ وقتی از خودمان نداریم مگر اینکه بیائیم پشت این صندلی

بنشینیم و در قوانینی که وضع میشود نظارت کنیم. غیر از این هیچ کاری ما نداریم. بالاخره نوکر محترم ملت هستیم و ما بایستی اینجا حاضر شویم به بینیم چه قوانینی وضع میشود تطبیق کنیم با وظایف دینی و اخلاقی خودمان. از این نقطه نظر فقط و فقط يك دلیل قوی که آقایان دارند باینکه این اختیارات بکمسیون داده شود سرعت جریان است خیلی خوب سرعت جریان بر روی این اصل که عرض کردم هر روز صبح مجلس (آره این اصلاً بگوشها وحشی میاید) ما آمدیم اینجا راه برویم و بز بدیم نه بالاخره چندین مرتبه عرض کردم ما از دسترنج ملت حقوق میگیریم بالاخره هر روز هم باید بیائیم اینجا ایفاء وظیفه کنیم اگر جز این بکنیم خلاف کرده ایم. هر روز آقایان لواحقشان را بیاورند هر روز مواد قانونی را بیاورند و ما حاضر میشویم هشت روز مگر نیست يك روز جمعه تعطیل مثل سایرین ما هر روز میائیم اینجا و در لواحق صحبت میکنیم و گمان میکنم بنده شخصاً که ادعای نوکری ملت را میکنم و اختیاراتی از طرف آنها برای وضع قوانین دارم اینجا مخالف وظیفه رفتار خواهم کرد خودم را عرض میکنم سایر آقایان خودشان میدانند اگر شخصاً بنده باین اختیارات رای بدم که این هیجده نفر قوه قضائی مملکت را درست کنند به هیجده نفر اختیار میدهم که قوه قضائیه مملکت دستشان باشد به این هیجده نفر اعتماد داریم محترم میباریم متدین هستند بالاخره بنده شخصاً خودم را میگویم آقایان دیگر را عرض نمیکتم اول خود بنده باید ایفاء وظیفه وجدانی خودم را بکنم تا اینکه فردا در پیشگاه ملك شاید خدای نکرده يك ماده قانونی خلاف قوانین شرعیه و عرفیه وضع شد بنده چیز نداشته باشم و این نارنجچه مجلس و صورت مجلس شاهد باشد که بنده در روزی که اختیارات قوه قضائیه به هیجده نفر از رفقای متدین و متمدن بنده داده میشود مخالت کردم.

رئیس -- موافقین یا کفایت مذاکرات قیام فرمایند (اكثر نمايندگان برخاستند)

آقای سید یعقوب -- خبر بنده مخالفم ضیاء -- نمیشود.

رئیس -- آقای روحی

روحی -- اصلاً قوانینی که بکمسیون میرود از نظر تریع است بنده اینجا مثل زدم گفتم يك قانون ثبت اسناد الان در عمل دچار اشکال است این را میخواهند بدنی هم بنظر کمسیون بگذارند که ده روز کمتر نباشد شاید چهل روز باشد این از آن سرعت کاری که قوانین احتیاج دارند مینماید و بعلاوه بنده يك دلیلی میخواهم بیاورم که همان هشت روز کافی است اولاً در ظرف هشت روز ممکن است هزار فقره اعتراض نوشت و داد بکمسیون هشت روز هم خیلی زیاد است بعلاوه استناد فرمودند باینکه چون مجلس هفته يك روز است و بیشتر نیست و کلاً نگیرند خبر بهتر میرسد چون لزغزشان بیشتر است وقتشان بیشتر است بهتر مطالعه می کنند و بهتر میتوانند اعمال نظر نمایند. بنده با اینکه مدت زیاد از هشت روز بشود کاملاً مخالفم

رئیس -- نظر دولت چیست ؟

وزیر عدلیه -- بنده خواستم حسن نیت بخرج بدم و عرض هم کردم. بطور اطمینان هم بنمایند محترم آقای افسر عرض میکنم که تفاوتی هم در قضیه پیدا نخواهد شد. اساساً در این مملکت بنده عقیده ام این است که هفت همیشه بین يك روز و دو روز است هر قدر کمتر باشد بهتر است مثلاً اگر بیست روز معین کردید باز در همان یکی دو روز آخر اعمال نظر میشود. بنا بر این بهتر است که خود آقا موافقت فرمایند با این نظر همی منتشتی که هست همان هشت روز را قبول فرمائید افسر -- خیر. بنده پس نمیگیرم رد شود. منم به عمل اختیارات کمسیون رأی نمیدهم.

وزیر عدلیه -- در این صورت بنده هم موافق نیستم و قبول نمیکتم

رئیس -- آقایانی که با قابل توجه بودن پیشنهاد آقای افسر موافقت قیام فرمایند (عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد پیشنهاد آقای اورنگ: بنده پیشنهاد میکنم بجای هشت روز چهار روز نوشته شود

اورنگ -- عرض کنم که قضیه دو طرف دارد یکی این است که میخواهم بکنم یکی این است که میخواهم بگویم. اگر میخواهم بگویم البته هر چه دلش میخواهد مقدور است برای انسانی بگوید و بشنود خوب هم بگوید خوب هم بشنود ولی يك وقت این است که خیر آن نظر نیست این قصد نیست ؟ قصد این است که يك عملی را اجرا کرده باشیم قصد این است که يك عملی را انجام داده باشیم. رویه عمل يك رویه است که هم نچربه شده و هم يك يك آقایان دانسته و دریافت فرموده اند و هم بطور اجماع این مسئله مسلم شده است که رویه عمل خلاف گفته است بطور کلی. اینکه میفرمائید قانون برای داد تعدلیه را هر قدر لازم میشود بیاورند در مجلس این مطابق تجربه گذشته معلوم است که عملی نیست این برای گفته خوب است بیاورند و بگویند بالا کنند باین کنند در نتیجه يك عمل ممتدی این رویه را بالاخره ایجاد کردند که يك کمسیون را مجلس شورای ملی باو اختیار و اقتدار بدهد که آن کمسیون رسیدگی کند و آن مواد را بگذارند و موقع اجرا و عمل هم برسد این نکته را هم ضمناً در او تصریح کرده اند که اگر در موقع اجرا و عمل دیدند يك نقصی را یا يك اضافه محتاج شدند آن اضافه یا قبضه را اختیار داشته باشند بیاورند در مجلس و حك و اصلاح کرده باشند اینکه هفت هشت نفر آقایان با فشاری میکنند که این رویه خوب نیست باید بیاید در مجلس اولاً در خود همین عمل ملاحظه فرمائید اشخاصی که میل دارند بیاید در مجلس هشت نفر یا پنج نفرند این هشت نفر یا پنج نفر

مقدور است بروند در کمیسیون نظر خودشان را بگویند بجهت اینکه اگر ساری هم این نظر را داشتند اظهار میکردند همین هشت نفر با پنجاه نفری که میل دارند در این مواد دخالت کرده باشند نظر بدهند در مشاخصه اش حاضر باشند همین افراد بهتر مقدورشان است باب صحبت هم برایشان در کمیسیون باز تر است و وسعت ایام هم برایشان بیشتر است که در کمیسیون حاضر باشند نظریات خودشان را بدهند این مهلتی که قرار داده اند برای هشت روز بنده با چهار روز خودم هم مخالفم. يك روزا اگر کسی قصد دارد کاری را بگذرد در یک ساعت هم آن کار را میتواند انجام بدهد اگر قصد ندارد هشت روز برایش بگذارد با هشتاد روز. هشت و هشتاد یکسان است برای آن کسی که میخواهد در يك كاري شركت کرده باشد این چهار روز را هم برای این گذاشتم که موقع پیدا کنم این بیان را بکنم و الا با چهار روز هم مخالفم قانون میاید در کمیسیون عدلیه هیچچه نفر آقایان محترم هستند همه هم از صاحب اظهارها هیچ غرض و قصدی هم ندارند. این نکته هم در ضمن هست که اگر برخوردند بیک تقیصه حق داشته باشند بیاورند رفع کنند آن تقیصه را. اینها که همه اش موجود است. خوب اگر کسی میخواهد نظر کرده باشد در این اوضاع مجال اگر نیست که آن اوضاع طبع شده را بگیرد این وظیفه موزع است موزع بمجرد اینکه آن لایحه طبع شد این را توزیع میکنند میآورد در خانه آقایان میدهد و رسید میگیرد آقایان اگر خانه هست دور است موزع پایش درد میگرد. پس مجال هست که آن طبع شده را به بندد دقتش را بکند نظری هم که میخواهد انخان کند ببرد در کمیسیون و در کمیسیون بهتر از مجلس میشود اظهار نظر کرد. اگر شخصی صاحب نظر است وقتی میرود در کمیسیون که عده شان هیچچه نفر است اولاً قیود برای بیان کردن بقدر مجلس نیست و نوبه با افراد میرسد برای اظهار کردن و هر چه که خودش بنظرش نیامد ممکن است استطلاع کنند از سایر اعضاء کمیسیون آنوقت میدان کند در هر حال آوردن

در مجلس را جز نگذارند چیزی دیگر نمیشود تصور کرد و حال آنکه در کمیسیون میدان وسیع تر است برای بیان کردن و اظهار نظر کردن و هیچ قصد و غرضی هم نمیشود درش منظور داشت. اما راجع به هشت روز عرض میکنم که این هم اسباب بطوع جریان کار میشود آقایان بیک لفظ هشت روز دلشان خوش است و بفرمایند چیزی نیست در صورتیکه چهار روزش هم مهم است يك روز کافی است اگر کسی بخواهد اظهار نظر کند و اهل نظر است يك ساعت کافی است. بیک ساعت صاحب نظر نظر خودش را اظهار می کند و بنده نظرم این است که آقای وزیر محترم عدلیه هم موافقت بفرمایند که هشت روز را بردارند و لا اقل چهار روز بجای آن بگذارند که برای يك معمول و معمولی يك مدتی گذاشته باشند بیک قسمی که قوانین زود تر بگذرد. ملاحظه بفرمایید حالا که شور اولیه است چقدر صحبت میشود حالا ماده بماده اگر بیاید و همین شکل بگذرد آنوقت صبح روز قیامت طبع شده اش بدست همه میرسد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده نظرم این است که افراط و تفریط نباید باشد آقای افسر اظهار داشتند که کمتر از ده روز نباشد و نظر ایشان تدقیق و صحت کار بود و بنده با نظر ایشان موافق هستم و نظر آقای شیخ الملک اورنگی (خنده نمایندگان) اورنگ شیخ الملکی چون سابقاً هشت روز بوده حالا خوب است موافقت بفرمایند همان هشت روز باشد که افراط و تفریط نشده باشد و همان هشت روزی که در لایحه دولت پیشنهاد شده است خوب است و آن را قبول بفرمایند رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای اورنگ را قبول توجه میدهند قیام فرمایند (عده قبلی قیام نمودند) رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای همراز کرده که قرائت میشود:

بنده پیشنهاد میکنم بجای هشت روز نوشته شود مدتی کمتر از هشت و بیشتر از بیست روز نباشد معین خواهد شد. همراز. رئیس - آقای همراز.

همراز - چون مقرر شد (بعنی در ضمن موادی که مقرر شده است در ضمن مذاکرات) قوانینی که مواد آنها متصل است بکمیسیون خواهد رفت. البته ممکن است که بنظر کمیسیون بعضی مواد بیچیدگی داشته باشد چنانچه نظر آقایان نمایندگان لازم باشد چون بعضی از این اظهارات قابل ردند که در مواد نظر داشته باشند اظهار کردند که يك مهلتی بهتر است برای نظر کردن آنها داده شود مثلاً اگر پنجاه ماده یا صد ماده باشد و آنها را بخواهند طبع و توزیع کنند مطالعه در آن و تفکر اطراف آن مدتی وقت لازم دارد و بدون مدت که بگذرد همینطور گفته شد که کمتر از ده روز نباشد نظر می آید این بود که کمتر از ده روز نباشد نظر آن طرف ممکن است یکسال و شش ماه را هم شامل شود و طول بکشد پس بهتر این است که انتهای اجل این باشد حد اقل و هم حدا کثرش هر دو طرف که این شد بهتر است هم نظر دولت تأمین شده است هم نظر آقایانی که اظهاراتی فرمودند و معتقدند مدت زیاد شود بنا بر این بنده این قسم پیشنهاد کردم که این نظر را تأمین کند که در اواخر قانونی مفصل مدت شش ماه معین شود و در مختصر مدتش کمتر باشد که آقایان بتوانند بیک نظر بانی که دارند اعمال کنند. هشت روز و بیست روز وزیر عدلیه - يك مرتبه دیگر قرائت شود (قرائت شد)

همراز - هشت و بیست.

رئیس - آقای روحی که نیستند. آقای افسر افسر - عرض کنم که آقایان فراموش نفرمایند

بعضی ها که میگویند هشت روز یا بیست روز یا کمتر یا زیادتر تمام برای این است که در قوانین قضائی بیشتر تفکر و تدقیق بشود که با فراغت بروند و اصلاح کنند (صحیح است) ممکن است يك کسانی باشند که بخواهند بروند با اهل فن مشاوره کنند و اشکالاتی که بنظرشان میرسد رفع کنند. قوانین عدلیه مطالبی است فنی و ممکن است کسانی باشند که از قوانین عدلیه کاملاً مطلع و مسبق نباشند و بخواهند با وکلای عدلیه یا با علماء یا با کسانی که کاملاً متبحر هستند در مسائل علمی فقه و اصول و غیره بروند و مشاوره بکنند و مطلب را تصحیح کنند (صحیح است) و این کار البته مهلت میخواهد البته قوانین هم مختلف است يك ماده هست در ماده هشت ده ماده بیست ماده هفتاد ماده و صد ماده بنده پیشنهاد کردم که مدتی که کمتر از ده روز نباشد و اختیار با خود کمیسیون خواهد بود که نسبت با اهمیت هر قانونی مدت معین کند همانطور که آقای همراز فرمودند و بنده حقیقه خیلی تعجب میکنم که برای استیناف و تمیز برای استیناف يك شخص عادی که میخواهد در يك کار کوچکی استیناف بدهد ده روز برایش مدت معین میشود که میخواهد برود استیناف بدهد در صورتیکه ضرر و نفع کار او فردی و شخصی است و عاقل همان شخص میشود ولی برای يك وکیل که باید قوانین عدلیه با اختیار او گذارده شود (و حالا صلاح میدانند که این اختیار را بیک عده دیگری از رقبا و بیک هیئت دیگری بدهند) برای او دوازده روز بقدر يك نفر شخص عادی که میخواهد استیناف و تمیز بدهد معین نمیکند در هر صورت بنده با کمتر از ده روز موافقت ندارم و این را هم که بنده پیشنهاد کردم آخرش مدت نداشت آن اختیارش با خود کمیسیون عدلیه بود و با وزیر عدلیه که ببیند پانزده روز برای مشاوره کافی است یا ده روز یا بیست روز و آخرش هم بلا مدت نبود که آقای همراز میفرمایند تا يك سال و ششماه خبر آن را هم کمیسیون بنظر خودش پانزده روز بیست روز قرار میدهد و لا اقل

بعقیده بنده باید بقدر مدت يك استیناف مهلت دادو
كمترا موافق بیستم (صبح است) و بیک وکیل اینقدر
مهلتی که بیک شخص در کار عادیش داده میشود باید داد
که مطالعه کند

رئیس - نظر دولت چیست ؟

وزیر عدلیه - بنده بکلیه آقایانیکه میخواهند ناظر
بنده موافقت کنند عرض میکنم که این پیشنهاد را بنده
نمیتوانم قبول کنم اگر میخواهید موافقت بفرمایند که
دیگر مسئله اینهمه بحث کردن و رأی گرفتن و پیشنهاد
دادن و بالا بردن ریاستش آوردن لازم ندارد و بنده موافقت
ندارم و اگر سایر قوانین بنده را هم همین ترتیب میخواهند
بگذرانند که خیلی بیش از اینها طول خواهد کشید - این لایحه
چندین مرتبه بمجلس شورای ملی پیشنهاد شده است
و از سابق همین هشت روز بوده است حالا هم خوبست
همان ترتیب باشد و در اطراف يك مسئله باین مختصری
اینقدر بحث کردن لزومی ندارد .

رئیس - آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه
میدانند قیام فرمایند .

(عده قلیلی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای فیروز
آبادی قرائت میشود .

(این قسم خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که مدت امتحان مقید شود
بکمتر از یکسال . فیروز آبادی

فیروز آبادی - بلی در این اختیاری که گرفته شود
برای کمیسیون عدلیه که قوانین ارجاع شود به کمیسیون
عدلیه و از کمیسیون عدلیه برود اجرا شود برای آزمایش
و امتحان این استبداد انتهایش معلوم نیست . ابتدایش
البته معلوم است ولی انتهایش معلوم نیست . ممکن است
يك ماه این قانون را مورد تجربه قرار بدهند و بعد
بیاورند و بمجلس پیشنهاد کنند ممکن هم هست یکسال
دو سال سه سال طول بکشد و چون آخر و انتهایش

معلوم و معین نیست این است که بنده پیشنهاد کرده
مدت محدود بشود بیک سال یعنی کلبه قانون
که بنا بر این اختیار از کمیسیون قوانین عدلیه خواهد
گذشت و وزارت عدلیه آن را بموقع عمل در میآورد
تجربه و آزمایش کند يك سال بیشتر نباشد و تا چندسال
طول نکشد پس از يك سال عمل بقانون آن را بمجلس
شورای ملی برای تصویب پیشنهاد نمایند و باید منتظر
مدت امتحان محدود و معین باشد حالا اگر آقایان
نمایندگان محترم صلاح میدانند رأی میدهند صلاح نمیدانند
رای نمیدهند .

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - فرمایشاتی که آقای فیروز آبادی فرمودند بقیه
بنده عملی نیست که ما بیائیم يك منتهایی برای مدت آزمایش
قرار بدهیم که منتهای مدت آزمایش فلان موقع باشد زیرا که
يك سال بعد اگر دولت مكلف باشد بیاورد بمجلس ممکن است
مجلس شورای ملی در آن موقع تشکیل نباشد یا ممکن است
اگر بعد از انقضای یکسال - فوری بیاورد بمجلس هنوز
درست تجربه و آزمایش نشده باشد یا بالعکس ممکن
است قانونی که کمیسیون عدلیه وضع کرده و از طرف
مجلس اجازه داده است اجرا شود و دولت آزمایش
می کند قانون خوبی باشد که دولت اصلاح
آن را محتاج به تغییر نداند از طرف دیگر ما باید بیشتر
توجه مان باین قسمت باشد که پنج شش هزار ماده
قوانین عدلیه نه در حالا نه در سنوات آتی - هیچ عمل
نیست که مجلس شورای ملی مستمرا و دائماً مشغول
باشد و اگر مجلس شورای ملی در سنوات بعد هم مشغول
دائر باشد باز نمی تواند چرا ؟ برای اینکه قوانین عدلیه
ما اولاً زیاد است ثانیاً جنبه فنی آن بیشتر از سایر قوانین
است و وقتی آمد در مجلس علنی و در تحت شور و غوغای
قرار گرفت غالباً مبینید اشتباه بیشتر میشود فشار بیشتر میآورد
بوزیر مسئول و وزیر وقت هم يك چیزهایی را که
از روی روحیات مجلس قبول میکنند و بعد در عمل

میشود که عملی و صلاح نیست و در کمیسیون
پهز میشود - حاجی و رسیدگی و تدقیق کرد و
شور کرد و هیچ غرضی هم در کار نیست جز این
که کارهای مربوط وزارت عدلیه و بقوه قضائیه مملکت
از نقطه نظر تنقیح قوانین يك سرعتی پیدا کند و شما
فکر این را نکنید که دولت مجبور باشد بعد از يك سال
این قوانین را بیاورد بمجلس و فوراً پیشنهاد کند .
فکر عملی شدن آن باشید بعلاوه مقصود شما قوانینی است
که از این بعد وضع میشود یا راجع بگذشته هم هست
راجع بقوانین گذشته غیر از قانون اصول تشکیلات
عدلیه و قانون استخدام قضات که مجدداً تجدید نظر شده
است باز بنده میشود که باید تجدید نظر دیگری در آنها
بشود و اگر از مجلس بگذرد تصدیق بفرمائید که هر
روز باید بمجلس شورای ملی قانون را عرض کند و این
خوب است ولی حالا که در دوره سیم تجدید نظر در قانون
اصول تشکیلات عدلیه و استخدام قضات میشود میشود گفت
فانلاً آزمایش و تجربه شده و باید بیاورند بتصویب قطعی
مجلس شورای ملی برسانند ولی سایر قوانین که هنوز در
مجلس آزمایش و اجرا است هیچ عملی نیست که تا یکسال
بگذرد بیاورند بر فرض هم که آورند تا یکسال کدام
مجلس میتواند پنج شش هزار ماده قانون را تصویب
کند ؟ شما اگر از نقطه نظر عمل وارد قضیه بشوید خواهید
دید که مصلحت مملکت و مصلحت وزارت عدلیه و مصلحت
دوره قضائیه همین است که در ظرف چندین دوره شده
است و سالیان دراز هم بعقیده بنده باید همینطور باشد
قوانین وزارت عدلیه و امور مربوطه بمحاکم شبیه سایر
وزارت خانهها نیست و بالاخره سایر وزارت خانهها
امکانات داخلی و اداری شان خیلی مختصر است و لوابجی که می
روند خیلی کوتاه و مختصر است و هیچ مربوط بلواج قضائی نیست
بلایع سایر وزارتخانهها غالباً لواج خرج است و يك
روزی و برای يك مدت عمل محدود نه مثل قوانین
عدلیه . در هر حال وقتی که در آن ماده پیش بینی
شده است که هر کدام از آقایان نظری دارند بعد از

طبع راپورت شور اول بکمیسیون بدهند هر يك از آقایان
هر نظری داشته باشند می توانند بکمیسیون بدهند و
مانعی ندارد .

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای فیروز آبادی را
قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(دو سه نفر قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . ماده الحاقیه پیشنهاد
آقای کازرونی :

ماده الحاقیه را پیشنهاد می کنم .
وزارت عدلیه مكلف است قوانینی را که در ادوار
گذشته در کمیسیون های عدلیه بطور موقت گذشته
است برای تصویب بمجلس تقدیم نموده مورد شور
واقع شود .

تبصره - قوانین مذکوره مادامیکه بمجلس رأی قطعی
در باره آنها نداده بقوت خود باقی خواهد بود
کازرونی

رئیس - آقای کازرونی بفرمائید

کازرونی - چون آقای وزیر محترم عدلیه در مجلس
تشریف نداشتند حالا به بنده فرمودند . . . . .
يك نفر از نمایندگان - قدری بلندتر بفرمائید .

کازرونی - بلی . که توضیح بدهم در پیشنهاد خودم
عرض میکنم که نظر بنده از این پیشنهاد این است که
رعایت طرفین قضیه شده باشد . يك قوانینی هست که
حالا میآورند بمجلس و به کمیسیون عدلیه ارجاع میشود
يك قوانینی هم هست که در ادوار گذشته مجلس
شورای ملی از کمیسیون عدلیه گذشته و چندین سال است
در معرض آزمایش و امتحان است آنها را بنده پیشنهاد
کردم که بتدریج بیاورند و از تصویب بگذرانند که قطعی
بشود قوانین از حالا به بعد را هم پس از آزمایش بیاورند
و حالا اگر گفته شود خوب قوانین سابق در دست
اجرا است و اگر بمجلس پیشنهاد شود شاید يك نزاعی

و جدا جدایش بکنیم میتوانم عرض کنم که مخالفان حکومت مشروطه است و مجلس بواسطه اینکه میفرمایند قانون اگر چنانچه در میان يك جمعیت باشد این بد است و غیر عملی است و خراب میشود و چنین و چنان پس بالاخره بر میگردد بفرد و اگر این طور است بنده عرض میکنم متخصصین در وزارت عدلیه خیلی هستند و يك زحمانی هم می کنند و واقعا يك قانونی را با زحمت و فکر و تجربه زیاد تهیه میکنند و تدوین می کنند...

آقا سید یعقوب -- لایحه است قانون نیست

کازرونی -- خیلی خوب پس دیگر آوردنش بمجلس چه لزومی دارد؟ خوب لازم نیست همان جا تدوین کنند تمام بشود و این کمیسیون عدلیه و این فور مالیه ها هم لزومی ندارد. اگر هم می گوئیم که قانوناً باید اینطور باشد که قانون اجازه نمیدهد که ما اختیارات تصویب و وضع قوانین را از خودمان سلب کنیم.

رئیس -- آقای روحی

روحی -- آقای کازرونی هم مثل بنده با عمل تمام کرده اند بطوریکه بنده اطلاع دارم این قوانین عدلیه که تحت آزمایش است نه حالا بلکه تا یک مدت مدید دیگر هم باید در تحت آزمایش و تجربه باشد تا قوانین هر چه نقیصه و عیوب دارد در ضمن عمل یاد داشت شود و مراقبت تامی که آقای وزیر عدلیه دارند و خواهند داشت در آینه بهر روز آنها را می آورند بمجلس شورای ملی و امروز نمیشود. چه تصور میفرمائید آقای کازرونی؟ میفرمائید که وزیر عدلیه يك وزیر است که اگر بدانند يك قانونی درست و حقیقه از عمل در آمده آن را بمجلس نخواهند آورد؟ مسلماناً می آورند بجهت اینکه این قوانین بالاخره باید روح نوری پیدا کنند و قانون ثابت و دائمی و قطعی باشد و وقتی ثابت و دائمی میشود که از مجلس شورای ملی بگذرد -- اما اینکه فرمودید آنها که قانون را بزرگ

این آن قرار داد است که تقدیم میشود بمجلس شورای ملی برای تصویب.

(۷ - تصویب مرخصی آقای دشتی)

رئیس -- از کمیسیون عرایض و مرخصی خبر مرخصی راجع با آقای دشتی اخیراً رسیده است و ایشان تقاضا کردند که در آخر مجلس قرائت شود این است که قرائت میشود:

آقای دشتی نماینده محترم بواسطه کمالت مزاج و لزوم معالجه تقاضای سه ماه مرخصی کرده اند از تاریخ حرکت کمیسیون عرایض و مرخصی با تقاضای ایشان موافقت کرده اینک خبر آن را برای تصویب تقدیم مینماید

رئیس -- آقای ملک مدنی

ملک مدنی -- موافقم

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی -- عرض کنم که بنده خجالت میکشم از آقای دشتی که خودشان همیشه برخلاف این عقیده بودند و امروز سه ماه مرخصی خواسته اند بدون اینکه مقداری از حقوق شان را تخصیص بیک مصرف خیری بدهند و بنده تعجب از ایشان کردم. و بنده میل ندارم که ایشان از این مجلس غایب باشند (خنده نمایندگان) باین ملاحظه بنده مخالفم و مخالفت خودم را هم عرض کردم

رئیس -- آقای اورنگ

اورنگ -- آقای دشتی هم همان تکرانی را داشتند که از مجلس خارج نباشند و خیلی هم متاسف هستند از این که اجباراً غائب میشوند ولی البته تصدیق میفرمائید که این غیبت از روی لاعلاجی و ناچاری است یعنی حمله مرض است بر مزاج ایشان و کلیه هاشان درد دارد بلکه چیزهای دیگر و اینها و مجبورند که حرکت بکنند البته در صورتی که مریض و لاعلاج هستند حضرت مستطاب عالی هم موافقت میفرمائید که مرخصی ایشان تصویب شود

نبیه می کنند همان قانون را هم اجرا کنند؟ پس فلسفه مجلس و کمیسیون چیست؟ عرض میکنم اگر می خواستند این کار را بکنند در همان جا میکردند و نمی آمدند يك اختیاراتی باین ترتیب از مجلس شورای ملی بگیرند (صحیح است) پس باید قوانین را بوضع اجرا و آزمایش کامل بگذارند و نقائص آن را در عمل یاد داشت کنند و بعد بمجلس پیشنهاد کنند و الا خودشان هم می دانند قانون نا از کمیسیون یا از مجلس نگذرد قانون نیست و بنده تقاضا میکنم آقای کازرونی پیشنهادشان را مسترد بفرمایند و برای این کار مختصر اینقدر آقایان پیشنهاد بفرمایند و از نقطه نظر تسریعی که واقعا سرمایه مجلس هفتم بوده است موافقت بفرمایند که این کار مختصر امروز بگذرد و سرعت خودش را از دست ندهد و اجازه بدهند کمیسیون عدلیه قوانینی که طرف احتیاج عدلیه مملکت است وضع کند

رئیس -- رأی میگیریم آقایانی که ماده الحاقیه پیشنهادی آقای کازرونی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قلیلی برخاستند)

رئیس -- قابل توجه شد رای میگیریم بماده واحده ... یاسانی -- يك مرتبه دیگر قرائت شود.

(قرائت شد)

رئیس -- آقایانی که با ماده واحده موافقت قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس -- تصویب شد. آقای رئیس الوزراء فرمایشی دارید؟

(تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای رئیس الوزراء)

رئیس الوزراء (آقای هدایت) -- در ایجاد تسهیلات در امر تجارت جامعه ملل توجهی دارند و عده از دول که شرکت دارند در جامعه ملل يك قراردادی را پیشنهاد کرده اند دولت ایران هم شریک است در آن قرار داد و

رئیس - موافقین با مرخصی آقای دتقی قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

(۸ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه)

رئیس - آقایان اعضاء کبسیون عدلیه بما نوبد میدادند
که سعی کافی خواهند کرد که لوابیحی برای ما حاضر نمایند
و بن میگفتند که برای جلسه پنج شنبه لایحه که امروز

آقای وزیر عدلیه تقدیم مجلس کردند حاضر خواهند کرد
و تقدیم مجلس خواهند نمود (صحیح است) بنا براین
جلسه آتی را پنجشنبه شانزدهم آبان سه ساعت قبل

از ظهر تعیین میکنیم دستور هم بحث در لایحه که
کبسیون فریبا بما خواهد داد . (صحیح است)

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

(رئیس مجلس شورای ملی - داد گر)